

Voedsel brengt ons niet dichterbij God

Nog nooit over gehoord

Rare Bijbeltekst toch, daar in 1 Korinthe 8:8? Het is heel waarschijnlijk dat je er nog nooit een toespraak over gehoord hebt. Toch denk ik dat het ons iets belangrijks te zeggen heeft. Onlangs hadden we het in een gesprek over dit hoofdstuk en toen viel me dit vers weer eens op. Vandaar dat we er hier meteen maar aandacht aan schenken, ook al omdat er een belangrijk principe aan hangt waar je weinig over hoort.

De hoofdstukken acht tot en met elf

In het 8e hoofdstuk begint Paulus een nieuw onderwerp naar aanleiding van een vraag van de gemeente in Korinthe over het al of niet mogen eten van vlees dat in de afgodendienst gebruikt is. “*Wat betreft . . .*” in deze brief betreft dan elke keer de vraag waar ze in Korinthe mee zaten. De volgende “*wat betreft . . .*” vind je in het 12e hoofdstuk, vers 1. De hoofdstukken 8 tot en met 11 schrijft Paulus dus naar aanleiding van de vraag over afgodenoffers en het is belangrijk om te zien hoe hij dit verhaal opbouwt. Dat laten we nu even zitten, maar komen daar een andere keer zeker op terug. Dat Paulus zo uitgebreid op de vraag in gaat is niet verwonderlijk, als je bedenkt dat Korinthe een stad was waar al vele honderden jaren een cultuur van afgodendienst bestond. De invloed daarvan op de christelijke gemeente is zo groot dat Paulus er veel aandacht aan schenkt.

Hoofdstuk acht

We zullen niet vers-voor-vers door dit hoofdstuk heengaan, maar willen proberen de hoofdlijn te pakken te krijgen. In de gemeente waren kennelijk gelovigen die goed gefundeerd waren in het geloof; zie de verzen 4-6. Ze wisten dat ze de ware God dienden, kenden Hem als de Vader en ze kenden de Heer Jezus Christus en hun relatie tot Beiden. Ze wisten van de machten in de onzichtbare wereld, maar ook dat dat voor hen helemaal niets betekende. Ze voelden zich dan ook vrij (vers 9) om vlees te eten dat in de afgodendienst gebruikt was. Niks mis mee zou je zeggen.

Toch zegt Paulus hiervan dat ‘deze kennis opgeblazen maakt’ (vers 1) en dat ze iets heel essentieels misten. Wat hen ontbrak was dat ze zich niet realiseerden wat voor gevolgen hun gedrag zou hebben op hun broeders die uit de wereld met haar afgodendienst bekeerd waren.

Het bewustzijn

Mensen kunnen hun bewustzijn manipuleren en hun gedachten stilzetten, waardoor ze in een staat van hoger bewustzijn komen. Daardoor nemen ze de werkelijkheid op een andere

manier waar en stellen zich open voor de onzichtbare wereld. De innerlijke ervaring die je dan opdoet is fantastisch, maar is afkomstig van demonen. In alle culturen en religies over de hele wereld komt dit verschijnsel voor, dat mensen contact hebben met de onzichtbare wereld, of zoals Paulus het noemt: “*gemeenschap met demonen*” (1 Korinthe 10:20). Elders werken we dat verder uit (zie www.goddienen.nu).

Om in een toestand van hoger bewustzijn te raken (ook wel genoemd ‘transcenderen’) kunnen allerlei middelen gebruikt worden, zoals objecten of beelden, licht, geluiden, muziek, mantra’s, drugs, rituelen en allerlei combinaties hiervan. Het zijn dus middelen die een mens kunnen helpen om de onzichtbare wereld te ervaren. Ook afgodenoffers zijn van die middelen.

Afgodenoffers

Afgodenoffers zijn de dingen die je als mens meeneemt naar de afgodentempel om ze aan de goden aan te bieden, vaak begeleid door het uitvoeren van de nodige rituelen. De bedoeling ervan is natuurlijk dat de goden daardoor gunstig gestemd worden en je toegang geven tot hun domein, zodat je die staat van hoger bewustzijn kunt realiseren.

Sommigen in de gemeente

In Korinthe waren dus sommigen die voordat ze bekeerd waren afgoden hadden gediend. Hun bewustzijn was nog erg gevoelig en door hun vroegere praktijken kennelijk makkelijk in een hogere toestand te brengen. Paulus schrijft dat “ze een bewustzijn van de afgod hebben” (vers 7). Door het eten van offervlees zouden ze makkelijk weer dezelfde ervaringen kunnen opdoen als toen ze nog de afgoden dienden. Paulus noemt dit “een zwak bewustzijn” en vermeldt deze uitdrukking meerdere keren (verzen 7, 10 en 12).

Ik zal in eeuwigheid geen vlees eten

Terecht kan ik van mening zijn dat ik offervlees mag eten, zelfs in een afgodstempel, omdat ik weet dat ik daardoor niet verontreinigd wordt. Immers, ik weet Wie mijn God is en Wie mijn Heer is (verzen 4 en 6) en heb niets met de goden en de afgodendienst.

Toch kan mijn handelwijze voor mijn broeder, ‘voor wie Christus gestorven is’ (vers 11) funest zijn. Hij kan gemakkelijk weer terugvallen in zijn oude manier van naderen tot de onzichtbare wereld. Dat is zo ernstig dat Paulus zegt dat ‘de broeder verloren gaat’ (vers 11) en dat we ‘tegen Christus zondigen’ (vers 12).

Daarom zal hij ‘in eeuwigheid geen vlees meer eten’ (vers 13). Hij zal van geen enkel recht, geen enkele vrijheid gebruik maken, als dat kan voorkomen dat zijn broeder struikelt. Het hele hoofdstuk 9 wijdt Paulus aan dat idee dat hij zijn vrijheden en rechten als apostel graag opgeeft ter wille van het Evangelie (9:23).

Voedsel brengt ons niet dichterbij God

Nu de tekst waar het om gaat, vers 8. Als we de door HSV tussengevoegde woorden weglaten, krijgen we de volgende tekst: “Voedsel nu brengt ons niet dichterbij God, want

hetzij dat wij eten, wij hebben geen overvloed; en hetzij dat wij niet eten, wij lijden geen gebrek”.

Het gaat om de vraag van overvloed hebben of gebrek lijden. En dat natuurlijk niet in letterlijke zin, want dan maakt het wel degelijk uit of je eet of niet. Eet je niet dan sterf je uiteindelijk. Maar in het kader van de context moeten we denken aan meer of minder de aanwezigheid of nabijheid van God ervaren. Dat is waar het in de afgodendienst over gaat. Het gevoel hebben dat je contact hebt met ‘god’, met de onzichtbare wereld. Die kun je kennelijk overvloedig ervaren maar je kunt er ook gebrek aan hebben.

Paulus betoogt dan dat voedsel ons niet dichterbij God brengt. Het voedsel dat aan de goden geofferd wordt, helpt je niet om meer van God te ervaren. De gelovigen aan wie Paulus dit schreef, wisten dit. Maar voor degene met een ‘zwak bewustzijn’ was het een ernstige valkuil.

Gods aanwezigheid ervaren?

Voor ons betekent het dat *er geen middelen of manieren zijn waardoor we de aanwezigheid van God kunnen ervaren*. Geen muziek, drama, vlaggen, kaarsen, stilte, wandelen of natuur, wat je ook maar kunt bedenken, het is niet iets waardoor God ervaren kan worden. Je kunt door deze dingen in je ziel geroerd of aangeraakt worden, maar dat zijn normale menselijke reacties, dat is niet God. En als je wel openstelt voor iets ‘bovennatuurlijks’, dan begeef je je op glad ijs, zoals ook blijkt uit de boven al genoemde tekst uit 1 Korinthe 10:20.

Gods Woord zegt ons hier dat ‘voedsel ons niet dichterbij God brengt’. Het is frappant dat het eerste wat we de satan horen zeggen in de Bijbel is: ‘op de dag dat u daarvan eet (...) zult u als God zijn’ (Genesis 3:5). Het is vanaf het begin zijn misleidende verhaal geweest.

Kortom, er zijn geen middelen of manieren om ‘Gods aanwezigheid’ te ervaren; dat is de eerste les die we in verband met het thema van Paulus moeten leren.

De eucharistie of het Avondmaal dan?

Even een beetje terzijde nog dit. De eucharistie is dus volgens Paulus geen middel om tot God te naderen, noch de rituelen die daarbij horen. Volgens de room-katholieke kerk echter is het een sacrament waardoor je het heilige kunt ervaren. Terwijl het Woord van God dit afgoderij noemt.

Maar ook het Avondmaal is geen middel om God te ervaren. De Heer Jezus heeft het ingesteld als *herinnering*, omdat wij zo gemakkelijk vergeten hoe geweldig Zijn werk aan het kruis van Golgotha is geweest!

De toegang tot het heilige

De enige manier waarop wij tot God kunnen naderen is door de Heer Jezus Christus. Hij is de enige weg. Kijk naar de tabernakel. De weg naar het heiligdom ging langs het brandofferaltaar, in beeld de plaats waar de Heer Jezus Zijn offer heeft gebracht. Daar moet je langs. Vervolgens moet je langs het wasvat. Bij de inwijding van de priesters werden zij

daar geheel gewassen (Exodus 29:4), een beeld van de wedergeboorte. Pas dan mocht je naar binnen om reukwerk voor God te doen opstijgen. Maar het vuur dat je daarvoor nodig had moest per se van het brandofferaltair komen! Oftewel, het enige dat voor God waarde heeft en waardoor we voor Zijn aangezicht kunnen verschijnen, is het kruis van onze Heer Jezus Christus.

Als we ons meer met Hem bezighouden en met Zijn werk op Golgotha' s kruis, dan leren we onze God meer kennen en zal onze dank aan Hem groter worden. Moge Hij ons die genade schenken!